

Beszámoló

Mindenek előtt köszönetet szeretnék mondani azért, hogy megelőlegeztek bizalmukkal és az elmúlt évben, támogatásukkal, nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy kutatásomat folytatni tudjam. A pályázat elsődleges célja, szeretett tanáromnak és mentoromnak, Almási István teljes népzenei gyűjteményének a kiadása, DVD-rom melléklettel. A kötet tartalmazni fogja az erdélyi népzene kutató által gyűjtött összes népzenei adatot. Számban ez több mint 5300 hangzó adatot (digitalizált magnetofon felvételek), több mint 4000 helyszíni vagy magnetofon után készült későbbi lejegyzést, több ezer, különböző járulékos anyagokat tartalmazó támlapot (magnetofon támlapok, szövegstrófa támlapok stb.), a szerző tanulmányainak egy részét, valamint több mint 100 fényképet jelent. Így, a DVD-melléklettel ellátott kiadvány hatalmas mennyiségű rendszerezett és adatbázisba besorolt anyagot tesz közkinccsé pár kattintásnyi távolságra az érdeklődőktől. Az Almási István által hátrahagyott óriási kulturális örökség felbecsülhetetlen érték az erdélyi és anyaországi magyarság számára.

A megpályázott kiadvány tulajdonképpen a Kolozsvári Folklór Intézet, valamint a kolozsvári népzene kutató iskola nagy alakjainak, Jagamas János és Szenik Ilonának a népzenei gyűjteményeinek a sorozatát egészítené ki. A sorozat első kötetében, amely 2014-ben jelent meg (*Jagamas János népzenei gyűjteménye*, szerk. Pávai István – Zakariás Erzsébet), munkatársként vállaltam szerepet, míg a 2019-ben megjelent *Szenik Ilona népzenei gyűjteménye* című kiadásban Pávai István mellett, szerkesztőként vehettem részt e nagyszabású munka kiadásában.

Az akár „Almási-archívumnak” nevezhető multimédiás kiadvány megértését, könnyebb használhatóságát, az adatbázisban való könnyebb eligazodást, valamint a sikeres böngészést a kötetben lévő bevezető tanulmányok fogják elősegíteni. Ez részben az Almási István hagyatékát, de ugyanakkor a népzene kutató életrajzát, munkásságát, kutatói szemléletmódját, fontosabb publikációt fogja bemutatni részletesen, s nem utolsó sorban a kötet közreadásának, az

alapelveit, lehetőségeit, korlátait ismerteti az olvasóval, viszont azokra a problémákra is kitér, amelyek mind e mai napig aktuálisak, előfordulhatnak egy ilyen nagyszabású munka kiadásakor.

A DVD-rom melléklett Böngészés menüpont segítségével az olvasó a következő archívumi források között nagyon könnyen tallózhat majd: magnetofonfelvételek, helyszíni dallamlejegyzések vagy a szöveges folklóradatok közül választhat. Minden forrás tartalmazni fogja a népzenei adat kezdősorát, a gyűjtés helyét, az adatközlő nevét és korát, a gyűjtő nevét és archívumi jelzetét. Az egyik legfontosabb erénye a kötetnek, az, hogy a DVD-n található ismertetőinformációk alatt egy lejátszósáv is található, amelynek segítségével az érdeklődők először behallgathatnak a felvételekbe, de ugyanakkor az írott forrásokat (kottaképek, dalszövegek, információs táblapok) is megvizsgálhatják.

Ezen kívül a multimédiás adatbázis egy Keresés menüpontot is fog tartalmazni, mely különböző böngészési feltételeket fog kínálni: az archívumi jelzet, nyelv, származási hely, adatközlő, megnevezés, szövegkezdet, előadásmód, gyűjtési időpont, vagy publikáció szerinti keresési feltételek között az érdeklődők szavak vagy szókapcsolatok szerint is tallózhatnak.

A gyűjteménynek nem csak tudományos jelentősége lesz; ismertető, népszerűsítő céllal sikeresen használható akár népzenei tanszékeken, iskolákban, népdalkörökben vagy táncházakban is. Mindemellett tanulási segédeszközként is sikeresen hasznosítható majd a népzene kedvelők, népdalénekesek vagy olyan népzeneészek által, akik olyan népdalokat vagy hangszeres dallamokat tanulhatnak meg, amelyek eddig ismeretlenek voltak részükre, s amelyeket eredeti formában hallgathatnak meg.

A DVD melléklettel ellátott, *Almási István népzenei gyűjteménye* című kötet remélhetőleg 2022 végén kerül majd bemutatásra. A publikáció Kolozsváron két helyszínen kerül bemutatásra, a Kolozsvári Folklórintézet székhelyén, ahol Almási István elődömként szinte fél évszázadig szervezte és irányította a kolozsvári műhely archívumát. A másik bemutató a Kríza János Néprajzi Társaság helyszínén lesz megtartva. Ezen kívül Budapesten, a Magyar Tudományos Akadémia, Zenetudományi Intézetének a Bartók Béla termében is tervezünk egy könyvbemutatót.

A támogatás jelentős része első sorban az utazási, valamint a szállás költségeit fogja fedezni. Az eddigi tapasztalatok alapján (a Jagamas János és Szenik Ilona népzenei gyűjteményeinek a kiadásakor), többször elfordult már az, hogy bizonyos magnetofonszalagokat helyben nem tudtam digitalizálni (különböző technikai hiányosságok miatt). Emiatt, többször ki kellett utazni Budapestre, ahol az ottani szakemberek segítettek megoldani ezeket a problémákat. Sajnos, az 50-60 évvel ezelőtti, Almási által készített magnetofon felvételek közül is több tekercs megsérült, restaurálásra szorul.

Lévé, hogy a kötet három nyelven lesz közölve, a támogatásnak egy részét tanulmányaim lefordíttatására fogom szánni. A támogatás nagy segítséget fog nyújtani majd a könyvbemutatók megszervezésében is.